

Willem Osterman, de fietsende huisarts gaat door

‘Ik ga elke dag naar de Efteling en word nog betaald ook’

Zaterdag een avonddienst op de HAP. Zondag een man euthanaseren en maandag weer huisbezoekjes afleggen op de fiets. Voor de Vlissingse huisarts Willem Osterman is het nog dagelijkse kost, ook al mag hij al lang met pensioen. „Als Lionel Messi eerder was gestopt, dan hadden we nooit gezien hoe hij de ster van dit WK werd.”

WENDY DE JONG

In zijn praktijkruimte aan de Kempenerstraat, die afgelopen dinsdag precies veertig jaar geleden in Paauwenburg begon, heeft de tijd stilgestaan. Het is dat er een computer op tafel staat, anders zou je je door het kurk op de deuren alleen al wanen in de jaren 80. Aan de muur prijken foto's van achterkleinkinderen, cactussen en ingelijste krantenartikelen. Zoals een verhaal over de zoektocht naar degene die hem deze zomer op de fiets ten val bracht en een artikel over hoe zijn grote voorbeeld Mick Jagger van de Rolling Stones op hoge leeftijd nog zo fit weet te blijven.

Ongeveer acht keer per jaar schrijft de huisarts zijn ongenoegen over het nieuws van zich af in een ingezonden brief naar de PZC. Daarmee hoopt hij, als ze geplaatst worden, zoveel mogelijk lezers te bereiken. Slechts één keer trok hij zijn krabbels in, bang om gelycht te worden vanwege zijn waarschijnlijk niet zo populaire mening. „Ik ben niet snel bang. Ik heb al twee keer een ‘moordaanslag’ overleefd, maar ik moet ook denken aan de veiligheid van mijn team hier in de praktijk.”

Twee moordaanslagen?

„Toen ik hier net was begonnen en op een zomeravond in 1983 een rondje ging fietsen, ben ik op de Boulevard te grazen genomen door een groep van zestien skinheads. Ik heb talloze vuisten en schoenen op me af zien komen en werd wakker in de bosjes. Ik had veel pijn en vroeg voorbijgangers om hulp, maar ze fietsen allemaal door. De tweede keer was toen een verwarde man mijn spreekkamer binnenviel en mij daar probeerde te wurgen. Verder ben ik in augustus vorig jaar ook flink geschrokken toen ik op mijn fiets over de kruising Van Dishoekstraat-Singel reed en een duw kreeg. Ik kwam ten val en brak mijn rechteropperarm. Als ik op mijn hoofd terechtgekomen was, was het zeker afgelopen geweest.”

U bent 69 jaar. Aan stoppen denkt u niet. Is er echt een geslaagde moordaanslag nodig voordat de stekker uit uw praktijk wordt getrokken?

„Mocht het om gezondheidsredenen niet meer gaan, dan zal het wel moeten. Maar met

pensioen gaan is niets voor mij. Ik vind werken als huisarts één groot avontuur. Alsof je elke dag de Efteling bezoekt en daar nog voor betaald wordt ook. Mick Jagger, die dit jaar tachtig wordt, gaat nog steeds tekeer op het podium. Hij is mijn grote voorbeeld. Net als Lionel Messi, die we niet hadden kunnen zien schitteren op het WK als hij al was gestopt met voetballen.”

Wat doet u zelf om fit te blijven?

„Samen met mijn praktijkmanager Maleesha fiets ik overal naartoe om huisbezoeken af te leggen. Ik denk dat ik zo'n beetje de enige huisarts ben die dat op deze manier doet. Verder ben ik groot voorstander van biologisch eten. Het gif op groenten en fruit bestaat soms wel uit twaalf soorten bestrijdingsmiddelen die goed verband kunnen houden met kankers en andere aandoeningen. Dat is niet gezond. Het is tijd dat mensen daarvan bewust worden gemaakt. In plaats daarvan moet je voor een biologische komkommer nog altijd 90 cent neertellen en voor een 'gewone' maar de helft. Ik kan het betalen, maar het zou toch voor iedereen een optie moeten zijn om die gezondere keuze te maken?”

‘Het enige dat je hoeft mee te brengen is je hart!’

Dus de overheid is niet voldoende begaan met de gezondheid van mensen?

„Nee, neem de verkeersveiligheid. De flitspaal langs de Sloeweg lijkt daar puur te staan om de gemeentekas te spekken. Daar heeft verder niemand wat aan. Zet hem dan in een woonwijk en probeer op die manier te voorkomen dat er ongelukken gebeuren. Hetzelfde geldt voor rotondes, waar de ene keer fietsers en de andere keer automobilisten voorrang krijgen. Geef fietsers op iedere rotonde voorrang, zodat mensen het nog snappen en er niet de fiets

voor laten staan. Ook vind ik dat de overheid te weinig doet tegen de uitlaatgassen die fietsers en wandelaars moeten inademen.”

U schrijft dat soort frustraties een aantal keer per jaar van u af in ingezonden brieven naar de PZC. Wat wilt u daarmee bereiken?

„Ik denk dat het op heel veel vlakken beter kan. We leven in een vreselijke wereld. Als ik het kon zou ik aandelen kopen en de aandeelhoudersvergadering tot een hel maken totdat het sociaal en duurzaam is. Maar dat kan ik niet. En dus schrijf ik stukjes in de krant in de hoop dat het door zoveel mogelijk mensen wordt opgepikt. Het is tot nu toe één keer voorgekomen dat ik mijn schrijven introk. Dat was toen Rusland een jaar geleden Oekraïne binnenviel. In 2014 voorspelde ik al in een ingezonden brief dat er een Derde Wereldoorlog zou kunnen uitbreken als Nederland door zou gaan met het schenken van geld aan het Oekraïense leger. Begrijp me niet verkeerd. Ik vind het vreselijk wat er in Oekraïne gebeurt en ben daar absoluut op tegen, maar ik maak mij wel grote zorgen. Als we door blijven gaan met 'pesten', bijvoorbeeld nu door Oekraïne van tanks te voorzien, wat staat ons dan nog te wachten?”

Vaak haalt u in uw brieven ook fel uit naar Vlissingse politiek. Wat gaat daar volgens u mis?

„Ik vind dat ze zich in Vlissingen te vaak verschuilen achter de Artikel-12 status. Wie gelooft dat nou nog? Wilt u niet, kunt u niet of durft u niet, is mijn credo. De Wmo wordt helemaal uitgekleeft. Ik heb het gezien bij mijn eigen vrouw, toen ze telefonisch meegedeeld kreeg dat ze in plaats van drie uur per week nog maar anderhalf uur zou krijgen. Ik heb een patiënt bij wie de tijd is teruggebracht naar 28 minuten. 'Tja, laat dan maar zitten', heeft zij gezegd. In de vorige raadsperiode was het al niet veel beter. Ik heb de wethouder toen moeten vragen om te bemiddelen met Orionis, omdat de uitkering van mijn patiënt was stopge-

Paspoort

Willem Osterman is geboren op 21 oktober 1954 in Vlaardingen. Op zijn zevende verhuisde het gezin naar Vlissingen.

Zijn vader werkte in die tijd als adjunct-directeur van sociale zaken en zijn moeder omschrijft hij als intellectueel. Hij volgde een studie geneeskunde in Leiden. Daar besloot hij, toen hij als coassistent achter op een motor een visite aflegde, dat hij huisarts wilde worden. Tot op de dag van vandaag zijn het die huisbezoeken waar hij het meest van geniet. Op 31 januari 1983, toen hij 29 was, begon hij zijn praktijk aan Kempenerstraat in de Vlissingse wijk Paauwenburg.

Osterman is al 33 jaar samen met Maria. Zij heeft twee kinderen uit een eerdere relatie. Er kwamen daarna zeven kleinkinderen en inmiddels zijn er ook al zes achterkleinkinderen.

zet omdat hij te vaak bij zijn zieke vriendin elders in het land verbleef. Hij ging toen met de trein op en neer naar Goes om onderweg uit vuilnisbakken te kunnen eten. Toen de wethouder met allerlei mitsen en maren op de proppen kwam, heb ik gezegd: 'Het enige dat je hoeft mee te brengen is je hart!'"

Dat strijdbare, heeft dat altijd in u gezeten?

„Toen ik een jaar of twaalf was protesteerde ik al tegen de komst van Hoechst en Pechiney. Ook later in het leven liet ik mij nooit zomaar uit het veld slaan. Het actievoeren zit in mij. Toen ik veertig jaar geleden mijn praktijk begon, waren in Vlissingen alle huisartsen tegen een nieuwe huisarts erbij. Ze beschuldigen mij van broodroof terwijl er brood genoeg was, er was zelfs een tekort. Ik kreeg te horen dat ze niet wilden dat patiënten zich bij mij zouden melden. Het was een spannende tijd, waarin ik mijn praktijk in het geheim opzette. Het eerste jaar met nul patiënten had ik nog een negatief inkomen, maar later stroomden de mensen binnen.”

Bent u ook weleens als verliezer uit de strijd gekomen?

„Toen een asielzoekersgezin uit Azerbeidjan uit elkaar getrokken dreigde te worden omdat de IND had besloten alleen de moeder uit te zetten, ben ik meegegaan naar de rechtbank om daar mijn ongenoegen over uit te spreken. Helaas werd de zaak uitgesteld en kon ik er de keer erna niet bij zijn. De advocaat kon helaas niet voorkomen dat de moeder alsnog werd uitgezet. De vader werd daarna krankzinnig en pleegde zelfmoord. Dat soort onrecht gaat me echt aan het hart.”

‘In mijn eentje stel ik helemaal niks voor. Als huisarts drijf ik op het team om mij heen’

Met uw drukke baan en al het onrecht in de wereld waar u zich druk om maakt, blijft er weinig tijd over om te ontspannen?

„Twee keer per jaar gaan mijn vrouw Maria en ik naar ons vakantiehuis aan de kust in het zuiden van Spanje. Normaal gesproken check ik dan altijd nog wel mijn mail. Maar de laatste keer dat we gingen was meer een lijdensweg. Maria heeft last van hartfalen en raakte weg na een restaurantbezoek toen ik even verderop de auto ging halen. Het waren de angstigste minuten van mijn leven. Ik wist niet of ze nog leefde. Ik ben me helemaal lam geschrokken en onmiddellijk uit de auto gesprongen en naar haar toe gesnel. Ze werd naar het ziekenhuis afgevoerd en nu we weer thuis zijn, wordt ze hier door specialisten onderzocht. Ze kan momenteel zo ongeveer niks. Een volgend bezoek aan ons vakantiehuis is daardoor onzeker.”

Het actievoeren is onderdeel van uw bestaan. Waar wilt u zich de komende tijd nog hard voor maken?

„In mijn eentje stel ik helemaal niks voor. Als huisarts drijf ik op het team dat ik om mij heen heb verzameld. Een duurzaam team met een praktijkmanager, drie praktijkondersteuners, assistentes en stagiaires. Mijn team betekent heel veel voor mij. Zij steunen mij gigantisch in mijn werk. Elke maand als ik hun salarissen moet overmaken, denk ik: zo weinig? Dat kan echt niet. Ik wil mij er dan ook sterk voor maken dat ze cao technisch meer gewaardeerd worden voor wat ze doen. Ze zijn echt onmisbaar!”

Willem Osterman, zoals altijd gehuld in zijn neonkleurige jas en met een petje op het hoofd. FOTO DIRK-JAN GJELTEMA